

Dosarul nr. 2ra-2482/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (jud: V. Midrigan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, V. Mihaila, V. Sîrbu)

ÎNCHEIERE

18 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de Vitali Soldatenco și Irina Soldatenco,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Vadim Budișteanu împotriva lui Vitali Soldatenco și Irinei Soldatenco, intervenienți accesorii Consiliul municipal Chișinău și Inspekția de Stat în Construcții cu privire la înlăturarea obstacolelor în exercitarea dreptului de proprietate, demolarea construcției ridicate neautorizat, încasarea prejudiciului material, prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 19 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost respinse apelurile declarate de Vadim Budișteanu și Vitali Soldatenco și a fost menținută hotărârea din 20 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central,

c o n s t a t ă:

La data de 08 octombrie 2015 reclamantul Vadim Budișteanu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vitali Soldatenco cu privire la demolarea construcției ridicate neautorizat și încasarea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, este proprietar al bunului imobil (garaj), nr. cadastral xxxxx, situat în mun. Chișinău, str. xxxxx, cu suprafața de 79,3 m².

A susținut că, bunul imobil menționat l-a cumpărat în 2012, în temeiul contractelor de vânzare-cumpărare nr. 1982 din 05 aprilie 2012 și nr. 5489 din 19 septembrie 2012 și face parte din CCG 5A, fapt confirmat prin certificatul CCG 5A nr. 27 din 17 martie 2013 și actul de transmitere-primire nr. 0 din 11 martie 2013.

A specificat că, în temeiul deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 4/18-6 din 13 mai 2014, a încheiat cu Primăria mun. Chișinău contractul de arendă funciară a

terenului aferent construcției nr. 6504/2014 din 17 iunie 2014, care a fost înregistrat în Registrul cadastral al deținătorilor de teren, la data de 01 august 2014, cu nr. 20955.

A afirmat că, proprietar al terenului învecinat și situat în mun. Chișinău, str. xxxxx, mun. Chișinău, este Vitali Soldatenco, care în anul 2013 a efectuat lucrări de construcție capitală a construcției sale, ridicând astfel un perete capital, exact deasupra construcției lui.

A relatat că, nu a cunoscut despre dimensiunea și destinația construcției lui Vitali Soldatenco și nici nu și-a dat acordul la ridicarea construcției. De altfel, a realizat că dimensiunea construcției este mai mare, doar după ce aceasta a fost ridicată la nivel de carcasă.

A punctat că, vecinii la fel nu și-au manifestat acordul pentru construcția imobilului. De fapt acesta este un bloc cu două etaje și a fost construit cu încălcarea liniei limitrofe, depășind cu mult linia de hotar, totodată nefiind respectate distanțele minime dintre terenurile vecine, întrucât apele reziduale și de ploaie de pe acoperișul imobilului pârâtului se scurg pe acoperișul imobilului său.

A menționat că, în perioada ridicării construcției, pe lângă faptul că nu a fost respectat unghiul (înclinația) acoperișului, pârâtul a aruncat gunoi, inclusiv materiale de construcție peste acoperișul de ardezie a imobilului ce-i aparține cu drept de proprietate. Astfel, toate acestea au dus la deteriorarea acoperișului construcției sale, iar după ploi și perioada de iarnă, încăperea a fost inundată, s-au fisurat pereții, a apărut mucegai, fapt confirmat prin probele anexate la acțiune.

A indicat că, la nenumăratele solicitări adresate pârâtului de a remedia defecțiunile apărute și a înlătura obstacolele în vederea valorificării imobilului ce-i aparține cu drept de proprietate după destinație, ultimul a neglijat cu desăvârșire solicitările sale.

A învederat că, la data de 11 mai 2015, s-a adresat cu cerere către Inspekția de Stat în Construcții, astfel că prin răspuns nr. B-411 din 13 august 2015, i-a fost comunicat că în urma controlului efectuat, pârâtul în mod intenționat nu a prezentat în volum deplin actele solicitate de inspekție, iar construcția 01 se extinde în afara hotarului juridic.

A precizat că, la data de 22 iunie 2015, a expediat în adresa pârâtului somația, prin care a solicitat înlăturarea încălcărilor legate de construcție și recuperarea cheltuielilor pentru reparație. Pârâtul a recepționat somația la data de 01 iulie 2015, dar careva măsuri în vederea remedierii defecțiunilor apărute nu a întreprins.

A reiterat că, aceeași solicitare/somație i-a fost expediată în mod repetat pârâtului la data de 24 august 2015, însă deși acesta a recepționat-o la data de 03 septembrie 2015, nu a întreprins nici o acțiune.

A precizat că, s-a adresat cu cerere și către Inspectoratul de Poliție Botanică, mun. Chișinău, iar prin răspunsul din 03 iunie 2015, i-a fost recomandat să se adreseze în instanța de judecată.

A relatat că, conform devizului de cheltuieli de lucrări de construcție a obiectului box-auto din 10 aprilie 2015, efectuat de SC „Lider Construct” SRL, s-a stabilit că prejudiciul material care i-a fost cauzat de pârât constituie 49980 de lei.

A relevat că, pârâtul i-a cauzat și un disconfort moral, neputând utiliza imobilul

după destinație, cauzându-i astfel și un prejudiciu moral pe care îl estimează la suma de 75000 de lei.

A susținut că, construcția învecinată ridicată neautorizat îi îngreădește accesul la lumină, dar și îi încalcă dreptul prevăzut de art. 8 CEDO, care prevede că orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului și a corespondenței sale.

A indicat că, doar prin încasarea prejudiciului ce i-a fost cauzat va fi restabilit dezechilibrul economic suportat.

A specificat că, pârâtul nu a probat respectarea distanței, respectiv nu poate invoca legalitatea construcției.

A solicitat demolarea construcției ridicate neautorizat în mun. Chișinău, str. xxxxx, încasarea de la pârât în beneficiul său a prejudiciului material în cuantum de 49980 de lei și a prejudiciului moral în mărime de 75000 de lei.

Prin încheierea protocolară din 18 februarie 2016 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău, au fost atrași în proces în calitate de intervenienți accesorii Consiliul municipal Chișinău și Inspekția de Stat în Construcții (f.d. 94, vol. I).

Prin încheierea protocolară din 22 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, Inspectoratul General pentru Situații de Urgență a fost atras în proces în calitate de autoritate publică pentru a depune concluzii (f.d. 13, vol. II).

La data de 13 septembrie 2017 reclamantul Vadim Budișteanu a depus cerere de concretizare a cerințelor, prin care a solicitat înlăturarea obstacolelor în folosirea bunului imobil, situat în mun. Chișinău, str. xxxxx, demolarea construcției neautorizate din mun. Chișinău, str. xxxxx, care aparține cu drept de proprietate lui Vitali Soldatenco și Irinei Soldatenco, încasarea în mod solidar din contul pârâților Vitali Soldatenco și Irina Soldatenco în beneficiul său a prejudiciului material în mărime de 55759 de lei 98 bani, a prejudiciului moral în sumă de 100000 de lei și a cheltuielilor de judecată (f.d. 197-198, vol. I).

Prin hotărârea din 20 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, a fost admisă parțial acțiunea depusă de Vadim Budișteanu, a fost încasat de la Irina Soldatenco și Vitali Soldatenco în beneficiul lui Vadim Budișteanu prejudiciul material în mărime de 55759 de lei 98 bani, a fost obligat Irina Soldatenco și Vitali Soldatenco să înlătore obstacolele în folosirea proprietății și anume a bunului imobil situat în mun. Chișinău, str. xxxxx și a fost încasat de la Irina Soldatenco și Vitali Soldatenco în beneficiul lui Vadim Budișteanu taxa de stat în sumă de 1754 de lei, cheltuielile suportate pentru redactarea concluziei specialistului în mărime de 1500 de lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 3500 de lei. În rest, acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia din 19 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse apelurile declarate de Vadim Budișteanu și Vitali Soldatenco și a fost menținută hotărârea din 20 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

Instanța de apel a apreciat că, instanța de fond corect a constatat faptul că construcția care aparține cu drept de proprietate lui Soldatenco Vitali și Irina Soldatenco aduce atingere drepturilor proprietarului vecin - Vadim Budișteanu, deoarece aceasta a fost ridicată fără a fi respectată distanța minimă față de hotar, iar în

consecință apa, zăpada, gheața care cad de pe acoperișul construcției pârâților pe acoperișul construcției ce aparține reclamantului, cauzează bunului acestuia prejudicii materiale.

În circumstanțele descrise, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău a conchis că prima instanță întemeiat i-a obligat pe pârâții Irina Soldatenco și Vitali Soldatenco să înlăture obstacolele în folosirea bunului imobil situat în mun. Chișinău, str. xxxxx și a încasat de la ultimii în beneficiul lui Vadim Budișteanu prejudiciul material în mărime de 55759 de lei 98 bani, stabilit prin concluzia specialistului Oleg Mocanu, expert al SRL „Cexin” nr. 200 din 23 mai 2017.

De altfel, instanța de apel a relevat că concluzia specialistului nu poate substitui concluzia expertului, însă în prezenta cauză, prin raportul de constatare tehnico-științifică nr. 311, a fost stabilită legalitatea construcției care de fapt este probată și prin actele confirmative anexate la materialele cauzei, precum a fost descrisă și starea acoperișului lui Vadim Budișteanu la data de 29 septembrie 2016, iar cea a specialistului din 18 aprilie 2017, reflectă anume situația și devizul de cheltuieli necesar de executat la momentul cercetării boxului - 28 aprilie 2017.

De asemenea, materialele cauzei, inclusiv și fotografiile efectuate atât de expertul Achimov Anatolie, cât și de specialistul Mocanu Oleg, atestă în mod clar, că acoperișul construit de Vitali Soldatenco a fost edificat în așa mod încât scurgerea apei, zăpezii are loc peste bunul care aparține cu drept de proprietate lui Vadim Budișteanu, ceea ce constituie influență vecină inadmisibilă continuă, cauzatoare de prejudicii.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău a învederat că prima instanță just a conchis că cerința reclamantului cu privire la demolarea construcției neautorizate din mun. Chișinău, str. xxxxx, care aparține cu drept de proprietate lui Vitali Soldatenco și Irinei Soldatenco, este lipsită de temei juridic, deoarece din materialele cauzei rezultă că, lucrările de construcție au fost efectuate în conformitate cu certificatul de urbanism pentru proiectare a documentației de proiect nr. 62i/12 din 30 ianuarie 2012 și autorizației de construire nr. 516 din 05 septembrie 2012, iar în rezultat acestea au fost recepționate în baza procesului-verbal de recepție finală nr. 1 din 01 septembrie 2017.

În concluzie, instanța de apel a menționat că argumentul apelantului Vitali Soldatenco cu privire la faptul că instanța nu a fost constituită legal, deoarece Vadim Budișteanu este angajat al Judecătorii mun. Chișinău, nu poate constitui temei de casare a hotărârii instanței de fond și trimiterea cauzei la rejudecare, deoarece în situația în care apelantul considera că instanța nu este în drept să judece litigiul, urma să-și realizeze dreptul la recuzare, cu atât mai mult că cauză a fost pusă pe rol la data de 13 octombrie 2015, iar Vadim Budișteanu a fost angajat la Judecătoria Chișinău, la data de 01 august 2017.

La data de 15 octombrie 2018 Irina Soldatenco și Vitali Soldatenco au declarat recurs împotriva deciziei din 19 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, restituind cauza spre rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului au indicat că, instanțele ierarhic inferioare nu au aplicat

legea care trebuia să fie aplicată, au aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și au interpretat în mod eronat legea. Totodată, cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei.

Au apreciat că, instanța de apel a omis să dea răspuns la toate motivele invocate în cererea de apel.

Au afirmat că, în instanța de apel au invocat că Vadim Budișteanu în mod intenționat a ascuns în prima instanță faptul că este angajat al Judecătoriei Chișinău, or circumstanța dată în mod evident influența esențial mersul întregului proces civil, deoarece dacă cunoșteau această informație urmau să înainteze recuzare instanței sau judecătorul urma să se abțină de la examinarea cauzei civile.

Au relatat că, abia după pronunțarea hotărârii instanței de fond au constatat circumstanțele care puneau sub îndoială rezonabilă imparțialitatea instanței de judecată.

Au relevat că, atât prima instanța, cât și instanța de apel nu au aplicat la soluționarea litigiului prevederile art. 390 alin. (1) Cod Civil RM, care stipulează că dacă proprietarul unui teren, cu ocazia ridicării unei construcții, a construit dincolo de limita terenului său, fără a i se putea imputa premeditarea sau culpa gravă, vecinul trebuie să tolereze încălcarea hotarului dacă nu a obiectat până sau imediat după depășirea limitei.

Au afirmat că, imediat după procurarea imobilelor, intimatul nu a obiectat asupra construcțiilor lor existente, iar acțiunea a fost depusă abia în anul 2015.

Au subliniat că, concluzia specialistului nu este admisibilă în situația când această nu deține cunoștințe speciale în domeniul stabilirii calității lucrărilor de construire, mai mult ca atât, deși în raportul se invocă că este „expert”, acesta nu figurează în calitate de expert în registrul persoanelor autorizate de Ministerul Justiției.

Au punctat că, prin raportul de constatare tehnico-științifică nr. 311 din 29 septembrie 2016, a fost constatat că toate construcțiile din mun. Chișinău, str. xxxxx corespund normelor tehnice în construcții, inclusiv și sistemul de scurgere a apelor.

Au precizat că, instanța de apel nu s-a expus asupra argumentului că hotărârea instanței de fond urma a fi casată în partea cheltuielilor de judecată, or, deși pretențiile reclamantului cu privire la demolarea construcției neautorizate și încasarea prejudiciului moral, au fost respinse, instanța a încasat integral cheltuielile de judecată, pe când urma să încaseze proporțional cerințelor admise.

La data de 15 noiembrie 2018 Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat respingerea recursului ca fiind neîntemeiat.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 19 septembrie 2018, iar recurentul a declarat recurs la data de 15 octombrie 2018.

Astfel, recursul, declarat la data de 15 octombrie 2018, este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de Vitali Soldatenco și Irina Soldatenco nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura

admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Vitali Soldatenco și Irina Soldatenco, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Vitali Soldatenco și Irina Soldatenco ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Vitali Soldatenco și Irina Soldatenco se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic